

HRABAL Bohumil („Bogan“)

*28. 3. 1914 Židenice u Brna

†3. 2. 1997 Praha

Prozaik, spisovatel

Narodil se jako nemanželský syn Marie Kiliánové a první roky byl vychováván v Brně – Židenicích u babičky a dědečka Kiliánových. V lednu 1918 se přestěhoval k rodičům do Polné. S matkou a Františkem Hrabalem, který ho v roce 1964 adoptoval, žili od roku 1919 v Nymburce, kde byl jeho nevlastní otec účetním, správcem a posléze ředitelem pivovaru. Roku 1924 se k nim přistěhoval otcův bratr Josef (Pepin), jedna z výrazných postav Hrabalovy literární tvorby. V Nymburce Hrabal vychodil obecnou školu a státní reálku (1934). Dále studoval na Právnické fakultě UK v Praze. Později prošel různá zaměstnání, naposledy jako výpravčí v Kostomlatech nad Labem. Vrátil se do Prahy a dokončil studia práv (JUDr. 1946). V roce 1950 se natrvalo přestěhoval do Prahy – Libně. V roce 1963 se stal spisovatelem z povolání. Řada jeho knih vznikla v Kersku, kde měl spisovatel od roku 1966 chatu a kam jezdil prakticky až do konce svého života (informační tabule je nainstalována péčí města Nymburka před původní chatou č. 0274) Podle jeho próz vznikla řada filmů a divadelních her. Významná byla spolupráce s Jiřím Menzlem na filmech **Ostře sledované vlaky** (1966), **Skřivánci na niti** (1969), **Postřižiny** (1980), **Slavnosti sněženek** (1983) **Obsluhoval jsem anglického krále** (2006). Řada Hrabalových próz se dočkala divadelního zpracování: **Ostře sledované vlaky** (1966), **Pábení** (1970), **Postřižiny** (1977), **Něžný barbar** (1981), **Obsluhoval jsem anglického krále** (1989) a další. Některá jeho díla se vztahují k Nymburku (**Postřižiny**, **Městečko, kde se zastavil čas**, **Krasosmutnění**, **Harlekýnovy milióny**, trilogie **Svatby v domě**, **Vita nuova** a **Proluky**). Ve vlastivědném muzeu v Nymburce je od 28. března 1999 péčí města otevřena stálá expozice o životě a díle Bohumila Hrabala.

Ještě za jeho života se mu dostalo mnoha ocenění, např. v roce 1968 to byla Cena americké filmové akademie (Oscar) za nejlepší zahraniční film roku 1967 (**Ostře sledované vlaky**). Další ocenění získal v roce 1969, kdy mu byla udělena Cena svazu českých spisovatelů v oboru filmového scénáře za scénaristický přínos nové vlně české kinematografie. V roce 1992 převzal v Praze francouzské vyznamenání Rytíř umění a písemnictví, v roce 1993 Cenu Jaroslava Seiferta za trilogii **Svatby v domě**, **Vita nuova**, **Proluky** a v roce 1996 převzal z rukou prezidenta Václava Havla medaili Za zásluhy. Pamětní deska na pobyt spisovatele v Nymburce je umístěna v pivovaru, „ve výšce, kam čurají psi“, tak, jak si to Bohumil Hrabal přál.

Čestné občanství města Nymburka bylo Bohumilu Hrabalovi uděleno zastupitelstvem města v roce 1991 za významnou uměleckou činnost u příležitosti 77. Narozenin. Originál tohoto dokumentu je součástí expozice ve Vlastivědném muzeu v Nymburce.

Nymburk představoval v Hrabalově mysli místo spokojeného dětství a mládí, místo formování jeho životních postojů, vztahu k umění a literatuře, místo studií, fotbalu i prvních lásek. Hrabala Nymburk silně poznamenal a naopak Hrabal velmi ovlivnil Nymburk. A právě toto cítili, možná jen podvědomě, všichni nymburští občané, kteří stáli krátce po spisovatelově smrti u zrodu *Klubu čtenářů Bohumila Hrabala*, *Literárního kabinetu Bohumila Hrabala* a *stálé muzejní expozice Bohumila Hrabala*.

